

عبدالله عمادی تشریح کرد: مؤلفه‌های فنی و خلقی الگوی حجاب اسلامی چگونه باشد

عضو هیئت علمی پژوهشگاه قرآن و حدیث گفت: درباره مؤلفه‌های حجاب طراحی شده باید گفت که این مؤلفه‌ها شامل مؤلفه‌های فنی و خلقی هستند.

عضو هیئت علمی پژوهشگاه قرآن و حدیث گفت: درباره مؤلفه‌های حجاب طراحی شده باید گفت که این مؤلفه‌ها شامل مؤلفه‌های فنی و خلقی هستند. مؤلفه‌های فنی در حجاب طراحی شده شامل زیبا بودن لباس، پاک بودن، مطلوب بودن و پوشیده بودن و مؤلفه‌های خلقی شامل آراستگی، عقیف بودن، نجیب بودن و پاک نیت بودن مصرف‌کننده هستند.

به گزارش خبرنگار ایکن، نشست «ارزیابی اخلاقی الگوی حجاب طراحی شده و بررسی چالش‌های آن در مرحله اجرا» امروز یکشنبه ۱۲ آذرماه، از سوی پژوهشگاه قرآن و حدیث برگزار شد.

عبدالله عمادی؛ عضو هیئت علمی پژوهشگاه قرآن و حدیث، در این نشست به سخنرانی پرداخت که در ادامه می‌خوانید:

انتظار می‌رود خروجی این جلسه، روشن شدن الگوی جدید حجاب مخصوصاً برای فضای نخبگانی و حوزوی باشد. همچنین از جامعه طراحان لباس حجاب، حمایتی علمی صورت گیرد و بتوانیم زوایای کار را روشن کنیم. ابتدا باید منظور از الگوی حجاب طراحی شده را مشخص و در مرحله دوم، ارزش داور اخلاقی کنیم. در مرحله سوم وارد سیاستگذاری شده و بررسی کنیم آیا این الگو برای سیاستگذاری در جامعه ایرانی مناسب است یا خیر و در نهایت ببینیم که درحوزه مصرف و سیاستگذاری با چه چالش‌هایی مواجه هستیم؟ هدف از طراحی الگوی حجاب

در مفهوم شناسی باید گفت که در طراحی پوشش بانوان قرار است پوششی را طراحی کنیم که بانوان در عرصه اجتماع از آن استفاده کنند همچنین جنس، دوخت، ترکیبات و تزئینات لباس، متعلق این طراحی هستند. اما این طراحی قرار است معیارهایی همانند آراستگی، عفاف، نجابت، مطلوبیت و ستر و پوشیدگی داشته باشند. سوال دیگر اینکه با چه هدفی چنین کاری می‌کنیم؟ هدف این است که حجاب را متناسب با سلاطین جامعه زنان طراحی کنیم که در نهایت منجر به جامعه پذیری آن شود.

در تعریف حجاب طراحی شده باید گفت الگویی از پوشش بانوان است که به طراحی مدل‌ها و رنگ‌های جدید می‌پردازد تا پوشیدگی و عفت و آراستگی را با مطلوبیت ترکیب کرده و با نیت خوب هم استفاده شود. پس نقطه مقابل حجاب طراحی شده هر حجابی است که فاقد معیارهای عنوان شده باشد. مفهوم دیگری که نقطه مقابل آن است مدلینگ حجاب و حجاب استایل است. مفهوم دیگری که در مقابل آن قرار دارد حجاب عرفی است که در مقابل حجاب شرعی قرار می‌گیرد. درباره مؤلفه‌های حجاب طراحی شده باید گفت که این مؤلفه‌ها شامل مؤلفه‌های فنی و خلقی هستند. مؤلفه‌های فنی در الگوی حجاب طراحی شده شامل زیبا بودن لباس، پاک بودن، مطلوب بودن و پوشیده بودن و مؤلفه‌های خلقی شامل آراستگی، عقیف بودن، نجیب بودن و پاک نیت بودن مصرف‌کننده هستند.

منظور از لباس پاک چیست؟

سؤالی که باید بررسی کنیم این است که من به عنوان ناظر، چه ادراکی از لباس دارم که می‌گویم زیبا هست یا زیبا نیست؟ اگر این مفهوم را شفاف نکنیم، نمی‌توانیم آن را از مفاهیم متمایز، تفکیک کنیم. در ادراک امر زیبا، دو معیار وجود دارد که شامل تناسب و کمال هستند که افرادی همانند ملاصدرا و شهید مطهری به آن اشاره کرده‌اند. آنان می‌گویند اگر اجزای یک پدیده متناسب بودند و آن را به غایت خود یعنی کمال رساندند پس این دو خصوصیت باعث زیبایی آن پدیده می‌شوند. در این صورت در ناظر امر زیبا، احساس شور و لذت پیش می‌آید. لذا در حجاب طراحی شده زیبا، لباس صرفاً از پوشاننده بودن خارج شده و حالت زینت پیدا کرده است. تناسب رنگ، یکی دیگر از مواردی است که در زیبایی لباس نقش زیادی دارد و خانم‌ها هم به این مسئله اهمیت زیادی می‌دهند.

منظور از لباس پاک نیز این است که لباس دارای جاذبه‌های جنسی نباشد. لباس‌های اندامی در این دسته قرار می‌گیرند. لباس پوشیده نیز آن لباسی است که شرع به آن اشاره کرده است. منظور از لباس مطلوب هم لباس سودمند است یعنی چون قرار است این لباس در عرصه اجتماع برای زن کارایی داشته باشد بنابراین برای وی دست و پاگیر نباشد. منظور از آراستگی نیز خوش سلیقه بودن فرد است یعنی بداند که چه لباسی، وی را آراسته‌تر می‌کند. اگر پاسخ ما به این سوال که آیا الگوی لباس طراحی شده، عقیفانه و نجیبانه است؟ مثبت باشد پس الگوی مناسبی طراحی شده است در غیر این صورت شاهد الگوی

درباره تفاوت عقیف و نجیف بودن باید گفت که در عفت، پوشیده بودن مهم است اما در نجیب بودن، فرد از نگاه جنسی مردم، استقلال دارد و در نتیجه خودش را به چشم مرد نمی آورد. این حالت عزت نفس و بزرگواری، نشانه نجابت زن است که اصالت وی هم از آن استنباط می شود. چنین فردی در عرصه رفتار نیز دنبال نمایش نیست و حتی اگر لباسش زیبا باشد اما دنبال جلوه گری نیست. صحبت آخر بنده این است که مجموعه این مولفه ها به ما نشان می دهد که ما با کاراکتری به نام محجوبه زیبا مواجه هستیم و دخترانی که شر و شیطان هستند اساساً دنبال استفاده از این الگو نمی روند. رابطه حجاب و نجابت

همچنین حجت الاسلام والمسلمین حسین بستان نجفی؛ عضو هیئت علمی پژوهشگاه قرآن و حدیث در این نشست سخنرانی کرد که در ادامه می خوانید:

بحث دارای دسته بندی و نظم خوبی بود اما لازم است نکاتی را توضیح دهم چون ممکن است در برخی موارد سؤال و ابهام پیش بیاید. اگر درباره حجاب صحبت می کنیم آنچه به ذهن متبادر می شود پوشش بانوان است اما عقیف، نجیف و پاک نیت بودن، صفت پوشش نیست بلکه اینها صفت کسی هستند که از این پوشش استفاده می کند. ممکن است خانمی کاملاً لباس پوشیده داشته باشد اما عقیف یا نجیب نباشد یا نیت درستی هم در تعامل با دیگران نداشته باشد بنابراین چنین چیزی نمی تواند مولفه الگوی حجاب باشد.

فرض کنید شواهد را پذیرفتیم که زیبایی لباس خانم ها، خودش یک معیار است که باید رعایت شود اما در فقه، دارای حکم اولیه و ثانویه هستیم لذا خوب بود در این زمینه هم دقیق تر عمل کرده و مشخص می کردیم که این را به عنوان حکم اولیه بیان کرده ایم یا ثانویه؟ اگر گفتیم اولیه است پس مراد این است که اسلام از روز اول چنین چیزی را بیان کرده است اما گاهی نیز می گوئیم چنین چیزی را از ادله اثبات نکرده ایم بلکه هر زیبایی که اسلام به آن اشاره کرده مربوط به داخل خانه است.

در مرحله حکم ثانوی ممکن است به اینجا برسیم که بگوئیم الان شرایط به گونه ای است که اگر به جوانان بگوئیم لباس نباید زیبا باشد ممکن است آنها از اسلام زده شوند لذا از سر ناچاری می گوئیم که لباس را به گونه ای درست کنید که توی چشم باشد و زیبایی آن زیاد شود. در یکی دو جای بحث ارجاع داده شد که مراد از زیبایی در اینجا، محرکات جنسی نیست اما کاش توضیح می دادند که مراد از این جمله چیست؟ نکته دیگر اینکه باید مشخص کنیم که آیا می خواهیم در زیبایی، تغییر مفهومی ایجاد کنیم یا اینکه مثلاً مراد ما زیبایی عقلی، معنوی و امثالهم است چراکه ممکن است مخاطب در این زمینه دچار ابهام شود.